

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odwołanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pełnowygodny jednoszpaltowy na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na 2 i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pasma Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

0 wpisy szkolne.

Bieda i drożyzna w zawrotnym kole wypadków wojennych sprowadza niektóre warstwy naszego społeczeństwa na krawędź zupełnego wyczerpania i czarnej rozpacz.

Naród światłom swoich zadań pragnie kształcić młode pokolenia, pragnie dać szkołę dźwiatwie polskiej. Rząd, nie mając jeszcze pełni władzy i pełnego skarbów, nie może jeszcze uprzystępnić oświaty wszystkim, którzy się po nią zgłaszają. Część szkolnictwa wskutek tego musi pozostać w rękach prywatnych. I tutaj rozpoczyna się tragedia chwili.

Do tej pory zwykła tysiącokrotna cen wszelakiego rodzaju środków utrzymania się przy życiu, nie obejmowała sfery szkolnictwa prywatnego. Nauczyciel i szkółka kosztowali najmniej stanowili minimalną część wydatków domowych. Pedagog, przy swym wykształceniu i stanowisku, miał mniej od szewca i kelnera, od woźnego i handlarza starzyzną—miał zaledwie tyle by nie umrzeć z głodu, nie mówiąc już o zupełnym braku obuwia i odzieży dla siebie i całej rodziny—czarna niedza i wyjątkowe ubóstwo królowało wszechwładnie w jego domu.

Częstochowa pod tym względem wyróżniała się z pośród wszystkich miast Królestwa Polskiego. Kiedy w w Łodzi, Sosnowcu, Pabjanicach, Zgierzu nauczycielowi szkoły średniej za godzinę roczną płacono od nauki 175 mk. do 240 mk. w naszym mieście pobierano od 75 mk. do 150—czyli wyżytkowało się siły nauczyciela w wyjątkowy sposób, żądając niebываłego wysiłku i pracy dla idei. Zabijali się ludzie, biorąc po 40 godzin lekcji tygodniowo byle tylko koniec z końcem wiązać. To też było powodem, że do ostatniej chwili z pozostawionych sił pedagogicznych nie mieliśmy nikogo, kto by wypełnił braki istniejące w szeregach naszego nauczycielstwa.

Aż wreszcie zdobyło się dopiero w tym roku na to, ce miało poratować szkołę. Sądzić należy iż podwykła wpisowego nie zwiększy tylko doходу właściciela szkoły, ale że ona będzie początkiem normalnego, w stosunku do dzisiejszych warunków, wynagrodzenia nauczyciela. Za minimum płacy nauczycielskiej uważałbym 200 mk. za godzinę rocznie.

Ze podniesienie wpisu szkolnego wywoła reakcję ze strony ogółu rodziców, to rzecz całkiem zsumowała.

Z jednej strony będą na to narzekać sfery urzędnicze, nauczycielskie i robotnicze, jako najmniej dzisiaj wynagradzane, ale z drugiej podniosą też i głos te warstwy, które z wojny korzyści ciągnąć umiały.

Jeżeli chodzi o pomoc, to w pierwszym rzędzie musimy ją przeprowadzić w stosunku do rodzin najbardziej przez wojnę wysykwianych, a to widzę: w uruchomieniu Kolei wpisów szkolnych, nie przy poszczególnych

szkołach, bo to uważam za zwykłe kramikarstwo, ale w powołaniu do życia organizacji możliwie pozaszkolnej, któraby opiekowała się wszystkimi dziećmi bez wyjątku, a nie uprzywilejowywała jednej szkoły na niekorzyść drugiej.

Przypuszczam, że na to wezwanie do pomocy dla niezamożnej młodzieży szkolnej zaproszeni rodzice i chętny ogół popieszy i w ten sposób dokonamy dzieła, którego się chwila bieżąca gwałtownie domaga.

Ks. W. Kneblewski.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 2 września 1918 r.

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehna.

Walki przedpolowe po obu stronach Lys. Pomiędzy Scarpa a Somma anglicy kontynuowali swoje ataki na froncie szerokości 45 kilometrów.

Działalność artyleryjska, skierowana na stanowiska wyjściowe nieprzyjaciela na południo-wschód od Arras oraz po obu stronach Bapaume miała decydujące znaczenie dla obrony tych miejscowości. Ogniskami najcięższych walk piechoty były miejscowości Hendecourt, Noreuil, pola leżące na wschód od Bapaume—oraz pomiędzy Rancourt a Bouchavesnes. Wroga, który zdobył na terenie na północ od Hendecourt w kierunku na Cagnicourt, odparliśmy w kontrataku z powrotem na Hendecourt. O Noreuil walczono długo, miejscowość ta pozostała w naszym ręku.

Ataki wozów pancernych po obu stronach od Vaulx-Vrancourt—rozchwiał się. Przy tej sposobności załoga lotnicza 252—podpor. Schwertfeger i wice-feldfebel. Günter—strzelając z karabinu maszynowego, wywołała pożar pewnego tanku i zniszczyła inny przez celne skierowanie nań ognia działowego.

Na południo-wschód od Bapaume odparliśmy ataki nieprzyjaciela, których punkt ciężkości skierowany był na Villers aux Flos. Na północ od Sommy powstrzymaliśmy wroga, który atakował od samego rana przy pomocy znacznych sił, na linii Sully—St. Pierre—las Vaas oraz na wschód od Bouchavesnes i Mont St. Quentin.

Nieprzyjaciel zajął Peronne.

Po obu stronach od Nestsie francuzi kontynuowali swoje ataki. Po najsilniejszym ogniu tarabanowym nieprzyjaciel próbował ponownie przełamać stanowiska nad kanałem przy pomocy gęstych kolumn piechoty. Na północ od linii kolejowej Nestsie—Hambrache 56 rezerwy pułk piechoty pod dowództwem swego komendanta majora v. Loebbecke udermiał za każdym razem atak nieprzyjaciela. Pod wieczór przy ponownym ataku pułk ten—łącznie z kompaniami heskimi wyrzucił nieprzyjaciela znów ze stanowisk, do których ten wtargnął. Do sukcesu tego poważnie przyczyniła się artylerja polowa, która ruszyła do kontrataku jednocześnie z piechotą.

Na południe od kolei Nestsie—Ham brandenburgcy i śląscy zupełnie odparli nieprzyjaciela od swoich linii. Również i na południe od Libermont załamały się pod wieczór ataki francuskie.

Po obu stronach od Noyon piechota nieprzyjaciela po ciężkich dla niej walkach w dniu 31 sierpnia, w których poniosła olbrzymie straty, pozostała nieczynna. Tak samo pomiędzy Oisą a Aisną działalność bojowa ograniczyła się przeważnie do walk artyleryjskich. Częściowe ataki nieprzyjaciela w dolinie Ailette oraz na północ od Soissons zostały odparte.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

„Zaciętość buldoga”.

Korespondent „Berliner Tageblattu”, Hegeler, pisze, że atak angielski, prowadzony z zaciętością buldoga, zdołał, po wielu ciężkich ofiarach w piechocie i tankach doprowadzić do tego, że dnia 26 sierpnia na północ od drogi Albert-Bapaume wyparł linje niemiecką o jakieś dwa kilometry w porównaniu ze stanem rzeczy z dnia poprzedniego.

Na południe zaś od tej drogi udało się angiłkom w ataku posunąć się o cztery kilometry aż do Gueudecourt-Flers.

Kontratak rezerw pruskich wyparł go o kilometr na południo-wschód od drogi.

Linja niemiecka z nad Ancrey w ciągu pięciu dni cofnęła się o siedm kilometrów.

Większe częściowe ataki pięciokilometrowej szerokości na południe od Carnoy odparto.

Przegrupowanie wojsk.

„Berliner Abendpost” donosi z Bazylei: Według „Secolo”, w Paryżu panuje przekonanie, że obecnie nie mniej niż cała jedna trzecia część armji angielskiej przeszła pod bezpośrednie rozkazy Focha.

Na całym froncie odbywają się przegrupowania wojsk i to tak Francuzów jak Anglików i Amerykanów. Będzie zdziwienie powszechne, że amerykańskie kontyngenty stałe w liniach bojowych zastępowane są przez amerykańskich murzynów.

Murzyni na froncie.

„Frankfurter Zeitung” donosi, że według informacji prasy amerykańskiej, w armji amerykańskiej stuty obecnie 157 tysięcy murzynów. Z tej liczby już 28 tysięcy murzynów walczyło na froncie francuskim. Dalej 3 tysiące murzynów zostało zamianowanych oficerami.

Taktyka Niemców.

„Berliner Ztg. am Mittag” cytuje głos znanego szwajcarskiego krytyka wojskowego Stegemanna:

Obecne walki ruchowe nie mają przykładu w żadnych dotychczasowych walkach w tej wojnie.

Odwrót Niemców nie jest podobny ani do odwrotu Austrjaków z linii Sannu nad Dunajec, ani do niemieckiego odwrotu z nad Marny lub francuskiego z nad Sambriji Oisy, nie wreszcie nie ma wspólnego z odwrotem Rosjan, zapoczątkowanym pod Gorlicami.

W myśl tej taktyki stara się atakowany ustępować w formie pewnego rodzaju okratającego łuku, ażeby w każdej chwili mógł wyrwać naciśk na flanki nieprzyjacielskie. Ta taktyka zmusza również atakującego do ataków koncentrycznych, które wymagają wielkiego nakładu sił w centrum na skrzydłach zaś bocznej uwagi i również wielkiej ilości rezerw.

Pogłęski odwrót.

„Times” dowiaduje się z Moskwy: Komisarze ludowi wystosowali pismo do Czecho-Słowaków z ostrzeżeniem, że rząd sowieński posiada dwóch schwytych przywódców szeregoc-

wackich, jeżeli Czecho-Słowacy rozstrzeliwać będą bolszewików.

Na to odpowiedział generał Dietrich, że jeżeli czechosłowackim dowódcom spadnie wios z głowy, on natychmiast każe rozstrzelać 47 członków sowieckich, znajdujących się w jego mocy.

Po zamachu na Lenina.

Z Moskwy donoszą Komisarjaci ludowy podał do wiadomości, że aresztowanych zostało 5000 socjalistów rewolucjonistów. Wszyscy oni zostali skazani na śmierć przez trybunał rewolucyjny.

Jednakowoż wyrok zostanie dopiero wówczas wykonany, gdy partja socjalistów rewolucjonistów wystąpi z jakimiś nowymi zamachami na rząd sowieków.

Moskwa wygląda obecnie jak obóz wojenny. Wszystkie drogi, prowadzące do siedziby rządu, Kremia, są strzeżone przez wojsko. Mieszkańcy przeważnie nie pokazują się na ulicach, miasto poza przeciągającymi oddziałami uzbrojonych ludzi nie wykazuje żadnego ruchu.

Ramy Lenina.

Jak się dowiaduje Lokal Anzeiger z Moskwy, jedna z kul, które trafiły Lenina, wtargnęła tuż pod lewym ramieniem do jamy płucnej, zraniła górna część płuca, wywołując krwotok i utkwiała w szyi ponad prawym obojczykiem. Druga, przebiwszy lewe ramię, strzaskata kość i pozostała pod skórą lewego ramienia, wywołując krwawienie wewnętrzne.

Sprawy zamachu.

Według doniesień dzienników tutejszych sprawczynią zamachu na Lenina jest znana terorka, Dora Kaplan.

Będąc w r. 1907 w więzieniu śledczym dokonała w czasie badania jej przy pomocy scyzoryka zamachu przeciwko ogólnie przez rewolucjonistów znienawidzonemu szefowi żandarmerji Nowickiemu, za co skazana została na 18 lat robót ciężkich.

Sprzeczne pogłoski.

London, 2 | 9. Biuro Reutersa donosi: Według telegramu otrzymanego przez dzienniki tutejsze z Kopenhagi, Lenin zmarł.

Moskwa, 2 | 9. Pet. Ag. Tel. donosi, że życiu Lenina nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

Chwila bieżąca.

— „Vossische Zeitung“ donoszą z Berlina, że między Ameryką, Anglią, Japonią i Francją przyszło do układu, mocą którego na Syberję będzie wysłane nie więcej, niż 60 tysięcy ludzi i to wyłącznie celem obrony tak zw. środków pomocniczych gospodarochy.

— Hiszpański minister spraw zagranicznych Date odbył dłuższą konferencję z pełnomocnikiem Stanów Zjedn.

— Ludwik Jaures, syn przywódcy socjalistów francuskich, zamordowanego w początkach wojny z polecenia ambasady rosyjskiej, padł na polu walki, jako oficer jednej z kompanji strzelców.

— „Messagero“ donosi, że we Włoszech powstaje ochotniczy kobiecy korpus lotniczy.

— Roosevelt przekazał część przyznanej sobie nagrody Nobla amerykańskiemu i wieckonsulowi w Charbinie na rzecz Czecho-Słowaków.

— Sekretarz stanu do spraw zagranicznych v. Hintze udał się na konferencje polityczne do Wiednia.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Wybuch w Odesie.

Podczas eksplozji, która miała miejsce wczoraj w Odesie, zginęła podług pogłosek pawna liczba oficerów i żołnierzy austriackich.

Szkody są znaczne. Część dzielnicy została zniszczona.

Nowe reformy bolszewickie.

Doniesienia, jakoby rząd bolszewicki osobnym ukazem zakazał praktykowania wszystkich dotąd wyznawanych przez mieszkańców religji, ustanawiając w ich miejsce nowy kult, okazały się nieścisłe.

Rząd komisarzy ludowych w sprawach religijnych ogłosił w ostatnich czasach dwa ukazy.

Według jednego z nich, każdemu obywatelowi służy prawo wyznawania dowolnie obranej religji, lub niewyznawania żadnej. Równocześnie znosi się dotąd obowiązujące ograniczenia obywatelskie, połączone z tem lub owem wyznaniem religijnym. Ze wszystkich aktów urzędowych wykreśla się brazyki, dotyczące wyznań religijnych obywateli.

Swoboda wyznawania dowolnie wybranej religji jest dozwoloną o tyle, o ile to nie zakłóca publicznego porządku i nie ogranicza praw obywateli republiki sowieckiej.

Nauczanie religji nie będzie uwzględniane w żadnym zakładzie naukowym tak publicznym, jak i prywatnym, w których udziela się nauki dyseiplin ogólnokształcących. Prywatne pobieranie nauki religji jest dozwolone.

Majątek wszelkich kościołów i korporacji religijnych w Rosji przechodzi na własność republiki sowieckiej.

Przymus wojskowy w Ameryce.

Reuter donosi z Waszyngtonu: Kongres przyjął ustawę wojskową, orzekającą w całych Stanach przymus wojskowy dla roczników od 18 do 45 roku życia.

Ustawa została przedłożona Wilsonowi do podpisu.

Okrety Stanów Zjednoczonych.

„Vossische Zeitung“ podaje opinię Archibalda Harza, fachowca angielskiego, który twierdzi, że Ameryka, która rzuciła się teraz do budowy okrętów, będzie po wojnie posiadała największą flotę na świecie.

Przed wojną Stany Zjednoczone budowały 200,000 tonni okrętowych rocznie.

Teraz budują ich tyle, że dojdą do posiadania 25 milionów ton, t. j. tyle, ile posiadała Anglja przed wojną.

Ameryka zatem będzie pierwszym mocarstwem świata na morzu.

O równy podział mięsa.

Przeciwko nierównemu podziałowi mięsa na korzyść Berlina wystąpiły rządy związkowe Bawarii i Saksonji. Mieszkańcy Berlina ma otrzymywać w przyszłości 250 gramów mięsa tygodniowo, t. j. o 50 gramów więcej, aniżeli bawarczyk lub saksończyk.

Zmiany w rządzie polskim.

Jak donoszą pisma, na ostatniem posiedzeniu gabinetu ministrów, oświadczył premier Steczkowski, że zmuszony jest podać się do dymisji. Dr. Steczkowski motywował tę decyzję stanem zdrowia, które nie pozwalała mu na spełnianie swych obowiązków.

W związku z tem informują nas, iż sfery rządowe przedstawiają przesilenie raczej jako zmianę stanowisk, skutkiem choroby dra Steczkowskiego, niżli jako formalne przesilenie polityczne.

Premjer Steczkowski zniewolony poważnym stanem zdrowia ustępuje istotnie ze stanowiska prezydenta ministrów, ale w dalszym ciągu zatrzyma tękę ministra finansów.

Po ustąpieniu p. Steczkowskiego nastąpi prowizorjum gabinetowe w tym samym składzie co dotąd, kierować będzie przejściowo dotychczasowy zastępca premiera,

p. Dzierzbicki, który także w Radzie Stanu zabierać będzie głos w imieniu gabinetu.

Właściwe przesilenie nastąpi dopiero wówczas, gdy Rada Regencyjna wyznaczy przyszłego prezydenta ministrów. Wówczas też Rada zawiadomi o przyjęciu próby o dymisji dra Steczkowskiego i powierza utworzenie nowego gabinetu nowemu premierowi, który prawdopodobnie poprosi obecnych ministrów o pozostanie na stanowiskach.

W kołach politycznych wymieniają jako następców p. Steczkowskiego, ks. Janusza Radziwiłła, p. Mikułowski-Pomorskiego, mec. Lednickiego, oraz byłego prezesa ministrów, p. Kucharzewskiego, którego wysuwa Liga Państwowości Polskiej.

Ziwa w Polsce.

Według informacji wrocławskich „N. N.“ dotychczasowy rezultat żniw w Polsce jest średni. Długa susza zaszkodziła, zwłaszcza na „lżejszych gruntach, rozwojowi rośliny i wykształceniu się ziarna. Ziwa już są w całej pełni. Żyto ożime jest zupełnie zadawalające podobnie pszenica i jęczmień ożymy. Natomiast owies nie udało się. Buraki i kartofle są średnie. Jednakże żniwo tegoroczne w Polsce przesłabnie w rezultacie zbiorowym zeszłoroczne żniwo, zarówno pod względem ziarna jak słomy.

Ucieczka z Nieświeża.

Powracający obecnie do kraju, po dłuższej tułaczce za granicą, ks. Albert Radziwiłł, opuścił swoje dobra niebawiekie wskutek wzmagającego się niebezpieczeństwa, zagrabiającego mu ze strony band bolszewickich.

W chwili najbardziej krytycznej, obawiając się losu, jaki spotkał ks. Sanguszkę, zdecydował się ks. Albert na natychmiastowy wyjazd z Nieświeża. Dla zmniejszenia śladu powzięty został plan ucieczki przez Kijów i Petersburg do Szwecji. Starożytny i pamiętny zamek Radziwiłłów w Nieświeżu uratowała od zniszczenia żona ks. Alberta dzięki swej przytomności umysłu.

Na jej zlecenie zostały słynne piwnice nieświeżkie pełne win z 17 wieku, miodów i starych wódek z czasów Kościuszkowskich zupełnie opróżnione i zawartość wielu drogocennych beczek i niezliczonych butelek i gąstrików wylana do rzeki. Zarządzenie to miało ten skutek że bolszewicy napastnicy nie mogąc znaleźć odpowiedniej podniety, zachowali się względnie spokojnie.

WRAŻENIA I UWAGI.

Rozpoczął się nowy rok szkolny. Z płomiennym zapalem w tonie, z radosnym uśmiechem na twarzy stanęła młodzież polska do mrowczej pracy i mozolnych wysiłków nad zdobywaniem wiedzy. Ale nowy rok szkolny nietylko w życiu młodzieży stanowi chwilę doniosłą; chwila ta nader ważne znaczenie posiada i dla rodziców. W tym roku większość rodziców znajduje się w bardzo trudnym położeniu materialnem nie ma za co opłacać wpisu, nie ma za co kupić kosztownych podręczników szkolnych i kajetów. Dzieci źle odżywiane nie rozwijają się należycie, mierznieją, skarżą się na bóle w piersiach. Smutne nad wyraz położenie!

Nie koniec na tem. Prócz nieodzownych sprawunków, które pochłaniają znaczne sumy pieniężne, muszą również rodzice wydatkować pieniądze na rzeczy blache, nie mające nic wspólnego ani z pożytkiem, ani z potrzebą. Mamy na myśli najrozmaitsze kolorowe okładki i wstążeczki do kajetów. Niektóre bowiem nauczycielki wymagają od ucznia, iżby kajety były obłożone w błyszczący kolorowy papier, notabene takiego koloru, jaki najbardziej odpowiada ich osobistemu upodobaniu. Oczywiście rodzice zmuszeni są nieraz ostatni grosz wydatkować na tego rodzaju blachostki, aby sadowolić wymagania pań nauczycielek.

Należy się zgodzić z tem, że ład i porządek są wielkimi zaletami, które należy wszczepiać od lat najmłodszym. Jednakże pora dziś nieodpowiednia ku temu, aby na tego rodzaju żądne fatalaszkii poświęcać dziesiątki marek. To też przelotnie skąd

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Teatr „APOLLO” ul. Panny Marii
Nr. 12.Gościwane występy
KROLA SMIECHU**E. REDENA**

Ze swoim doborowym towarzystwem, w skład którego wchodzi:

LOLA PATRONI,**Redenowa, Karska, Sławińska, Kwiatkowski, Drwęski, Kuoharski.****BALETI: Kaniewska, Ordon, Wierzbicki.**

powinny wniknąć w położenie rodziców i do obecnego roku szkolnego poczynić stosowne zmiany w dotychczasowych przepisach szkolnych. W dzisiejszych ciężkich czasach estetyka winna ustąpić miejsca praktyczności.

KRONIKA

Brak znajomości języka niemieckiego, zawile formy podań i próśb rządowych zmuszają nawet i warstwy inteligentne do korzystania z t. zw. kantorów próśb. Częstochowa takich „interesów” ma sporo i wszystkie doskonale prosperują. Niestety, jak w wielu innych gałęziach życia, tak i tu nasi „krajowi” mieszkańcy wyznania mojżeszowego nas wyprzedzili, zagarniając w swoje ręce cały szereg kantorów, pomimo że kierownicy nie mają czasem odpowiedniego przygotowania w tym kierunku.

Polskiego kantoru w Częstochowie jednak nie ma.

Poruszamy tę kwestję w nadziei, że może ktoś z polskich obywateli miasta spróbuje otworzyć podobne przedsiębiorstwo, które z pewnością nie przyniosłoby mu strat.

— Ze szkół. Wczoraj odbyło się na Janiej Górze nabożeństwo na intencję rozpoczęcia roku szkolnego w gimnazjum p. W. Szudejko oraz seminarjum nauczycielek ludowych p. T. Buszówny.

— Na bruku. Z powodu braku miejsc w szkołach początkowych w dzielnicy staromiejskiej pozostało 180 dzieci na bruku.

— Egzamin dla eksternistów i eksternistek. Sekcja Szkolnictwa Średniego Ministerstwa W. R. i O. P. przypomina, że egzamin dla eksternistów i eksternistek z zakresu klas 4-ciu, 6-ciu i 8 i uzupełniające rozpoczną się w drugiej połowie września r. b. w Warszawie, w Lublinie, w Żodzi i w Kielcach, o ile w każdym z tych miast zbierze się odpowiednia liczba kandydatów.

Pedania zaopatrzone w wymagane załączniki (metryka urodzenia, zyciorys, świadectwa szkolne, 2 nienaklejone fotografie i opłata 30 mk. względnie 40 marek), należy wnieść najpóźniej do 1 września do Sekcji II (Alcja Ujazdowska 37). Opłatę należy uiścić wprost w Centralnej Kasie Państwowej (Nowy Świat 69) a kwit ewentualnie przekazać pocztowy uszczegółwiony zapłaty załączyc do podania.

W podaniu należy wskazać, w którym z wymienionych miast kandydat pragnie zdać egzamin, z kursu jakiej szkoły (filii, czy realnej) wymienić, który język nowożytny wybiera na egzamin piśmienny i podać adres stały zamieszkania oraz adres w czasie egzaminu.

Dokładny termin rozpoczęcia egzaminów będzie podany do wiadomości później.

— Osobiste. Sekretarz wydziału karnego przy częstochowskim sądzie okręgowym, p. Pelka, z dniem 1 września został na własne żądanie zwolniony z zajmowanego stanowiska i przeszedł do adwokatury.

— Z kroniki towarzyskiej. Dnia 19 sierpnia w kościele parafialnym w Czerwińsku nad Wisłą odbył się ślub p. Jadwigi Piotrowskiej z p. Aleksandrem Drobmem, dyr. chóru Jasnogórskiego, nauczycielem miejscowych gimnazjów: SS. Nazaretanek i p. Szudejki.

— Wieczer żywego słowa i muzyki. Na otwarcie bieżącego sezonu koncertowego oczekuje nas także niezwykle wiewczer artystyczny. Dwie tak wielkie znakomitości jak Józef Węgrzyn i prof. Henryk Meicer prezentują się równocześnie przed naszą publicznością w dniu 17 września w sali teatru Paryskiego. Rozpływać się o nich jest rzeczą zupełnie zbędną, bo ktoś z nas nie słyszał o tryumfach i owacjach, jakich doznają wszędzie, gdzie tylko występują, dwaj ci wielcy artyści. To że wieczer ten będzie bez wątpienia rzadką ucztą artystyczną i ścigane tłumy publiczności. Bilety wczesniej nabywać można w księgarni F. Reinickiego.

— Związek drukarzy. Częstochowscy drukarze otrzymali w tych dniach pozwolenie władz na utworzenie związku zawodowego drukarzy w Częstochowie. Wkrótce też po otrzymaniu pozwolenia odbędzie się pierwsze zebranie nowego związku.

— Zebranie „Dzwigni”. W niedzielę ub. w sklepie „Dzwigni” odbyło się zebranie członków i udziałowców Stow. „Dzwignia” w sprawie zlikwidowania sklepu i spłacenia udziałowców.

Zebrańie zgaliła prezesowa „Dzwigni” p. Ozcko; po ukenstytuowaniu się prezydium zebrańia w osobach pp. Malikowskiego, jako przewodniczącego, Janusza Ozcko—sekretarza i Blichnickiej asesorki, mecenas Zawadzki referował sprawę spłacenia udziałów i polewując się na par. 60 ustawy Stow. „Dzwigni” stwierdził, że udziałowcy mają prawo tylko do swego udziału i procentów od tegoż przypadających.

Po długiej dyskusji nad tem zebranie zostało zakończone. Należy podkreślić fakt, że niektórzy z udziałowców rzekli się swych udziałów na rzecz dalszego prowadzenia sklepu Stowarzyszenia.

— Ochrona lokatorów. Pod powyż. tytułem ukazała się broszurka, która zawiera szereg praktycznych rad i wskazówek, jak się bronić mają przeciw zakusom podwykzym lokatorów, pragnących korzystać z ustawy o ochronie lokatorów. Jest to swojego rodzaju podręcznik do walki zaczepno-opornej między gospodarzem a lokatorem, autor bowiem na zasadzie odnośnych artykułów kodeksu cywilnego uczy lokatorów, w jaki sposób poszukiwać mają na gospodarzach strat, wynikających bądź z wad lokalu, bądź z niedozoru.

— Śmierć uchodźcy. Wśród uchodźców, wyjeżdżających do Rosji, którzy w dniu onegdajszym przelecieli przez Częstochowę zmarł 48 letni Dymitry Niewietczak.

— Naprawa bruku. Część ulicy Ogrodowej od Nowego Rynku do ul. Strzałkiej z powodu naprawy bruku została dla ruchu publicznego zamknięta.

— Kradzież pasa transmisyjnego. W Aniolowie ze studni przy budynku rektyfikacyjnym skradziono pas transmisyjny wartości około 5000 mk. Sprawców kradzieży nie wykryto.

— Podnoszenie cen. Deszczce, które przyczyniły się do niebrzyt pomysłnego plonu pszenicy, wywołują nawet i teraz jeszcze zwyżkę cen na zboże. W Częstochowie za funt mąki pszennej żądają obecnie marek 4 ten. 50.

Wiadomości z okolic Częstochowy.

Koresp. wł. „Gonca Częstochow.”

— Z Porajki. W nocy 31 sierpnia na 1-go Września, niewiadomi sprawcy skradli u Szwimera, bielonej damską, dwie poduszki puchowe, oraz półtora korca żyta. Złodzieje bezkarnie uszli.

— Z Ostrowi. W dniu 15 b. m. w Ostrowach na rzecz tamtejszej ochrony utrzymywanej staraniem R. O. P. odbędzie się przedstawienie amatorskie.

Z kraju.

□ Obława na byłych legionistów. Z Lublina donoszą: Wielkie wrażenie wywołały tu nagłe rewizje, które władze przedsięwzięły w poszukiwaniu za byłymi legionistami. Rezultatem rewizji, które nie oszczędziły najważniejszych domów w mieście, było aresztowanie kilkunastu b. legionistów.

□ Powrót J. Wajssenhofs i K. Makuszyńskiego. Do Warszawy powrócił z Kijowa po 3 letniej nieobecności w kraju Józef Wajssenhof. Równocześnie przyjechał również z Kijowa p. Kornel Makuszyński, który znalazłszy się podczas wybuchu wojny w Rosji, przebył w niej cały czerobletni okres czasów wojennych.

□ Messalówna powróciła. P. Lucy- na Messalówna, prymadonna operetki i ulubienica publiczności, powróciła do Warszawy.

□ Strajk piekarzy. Przedstawiciele robotników piekarskich oznajmili wydziałowi zaopatrywania m. Warszawy, że obstają przy żądaniu 100 proc. podwyżki płacy. Na propozycję dodatków w naturze nie godzą się i od dnia 1 bm. porzucają pracę.

□ Kontrybucja. „Gazeta Kaliska” donosi: Kalicki gubernator wojskowy nakłonił na wsie Tądów, Zakrzew, Ostrow-Wartaki, wieś i kolonie Jezierisko, w powiecie tureckim, karę kontrybucyjną w wysokości 4,600 marek.

Za powód do tego posłużył następujący fakt: Nad rzeką Wartą znajduje się pastwisko obszaru około 800 morgów, podział którego nastąpił w dniu 14 bm. Z podziału tego nie byli zadowoleni mieszkańcy miejscowi i w chęci zemsty podpalili zapewne nazajutrz, 15 z m., zabudowania dworskie obywatela ziemskiego Dehnela w Tądowie, Winowajców nie wykryto, kontrybucja zatem nałożona została na zainteresowane wsie.

□ Zamknięcie Hawelki. Z Krakowa donoszą: Stara krakowska firma „Hawelka” nosi się z zamiarem zwinienia od 1 września bufetu, sali jadalnej i działu kuchennego, motywując to trudnościami aprowizacyjnymi. Pracownicy otrzymali już wypowiedzenia.

□ Wyrok śmierci. W Konotopie rozkrojone zostało następujące ogłoszenie, podpisane przez komendanta niemieckiego: „Andrzej Terecha, urodzony w Sumach 1896 r., za podmawianie do zbrojnego powstania i do dokonania napadu na wojska niemieckie w Sumach w lipca 1918 roku, skazany został wyrokiem niemieckiego sądu polowego na karę śmierci. Wyrok wykonano”.

Ze świata.

□ Strajki w kopalni soli. Krakowski „Ilustrowany Kurjer Godzienny” donosi, że w całej Galicji rozpoczął się w kopalniach i wierzalniach soli strajk robotników na tie stosunków aprowizacyjnych.

□ Bezrobocie objęło Wieliczkę, Bochnię, Lacko, Drohobycz, (Stebnik, Dolinę, Bolechów i najbardziej ku wschodowi wysunięty Kosów.

□ Ulew i grad w wschodniej Galicji. Przez ostatnie dwa tygodnie prawie bez przerwy we wschodniej Galicji padały ulewne deszcze, przysparzając rolnikom o ogromne szkody. Nad Borszczowem przed kilku dniami przeszła burza gradowa; padał grad-niezwykłej wielkości, który zbił stojące jeszcze na polach jęczmiona i kukurydę. Wogóle na rolników we wschodniej Galicji spada kłeska z kłeską, które ten spłchra Galicji zamieniają w okolicę, potrzebując pomocy z zewnątrz dla wyżywienia własnej ludności.

□ Puchliżna głodowa w Czechach. Pisma czeskie podają statystyczne daty szeregającej się coraz bardziej w Czechach zwłaszcza w okręgu libereckim. puchliżny głodowej. W okręgu libereckim było w czerwcu 809 wypadków puchliży głodowej, z tego 5 śmiertelnych, w miesiącu lipcu 1500 wypadków, z tego 30 śmiertelnych.

□ Napad bandytów na pociąg. Do Lwowa nadeszła wiadomość o formalnej bitwie z bandytami, stoczony w nocy pod Rzeszowem. Liczna grupa bandytów zatrzymała w nocy na 23 sierpnia poza stacją rzeszowską pociąg towarowy, grożąc uyciemem broni steryoryzowała personel kolejowy i usiłowała zrobić kilka wagonów, w których znajdowały się środki spożywcze. Na miejsce wypadku zjawił się silny patrol i stoczył istną bitwę z bandytami, która trwała przez półtrzy godziny i zakończyła się ucieczką bandytów. Na placu walki pozostały 3 trupy bandytów, a w pobliskich zaroślach ujęto siedmiu rannych członków szajki. Patrol również miał straty.

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękną 7.

(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.

Przyjmuje od 2-ej do 5. południa

z wyjątkiem niedziel i świąt.

Obwieszczenie.

W piątek—dnia 6 września—przed południem o godzinie 9 odbędzie się przy moście kolejowym Częstochowa-Herby przy km. 1, 5 drogi Częstochowa-Koziegłowy publiczna licytacja drzewa do rusztowań i desek z drewnianej budki budowlanej, około 8x4 metry wielkiej.

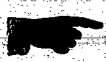
Interesantów wzywa się o przybycie na licytację na miejsce sprzedaży.

Teatr „**PARYSKI**” Ulica Panny Marji
— Nr. 10. —

Program od Wtorku 3 Września do
Piątku 6 Września r. b. włącznie.

JEJ WIELBICIEL

CZYLI

Za zamkniętymi drzwiami

Sensacyjny dramat życiowy w 6-ciu aktach. Premjowana
piękność i słynna gwiazda kinematograficzna

Leda Nowa w roli głównej

Nad program: Tanki niemieckie zdjęcie z natury.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją
p. Czesława Żaka.
Stożacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSC
ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od Wtorku 2-go do piąt-
ku 6-go Września r. b.

DZIWIWI LUDZIE...

Przepiękny dramat nastrojowy w 5-ciu aktach,
z jubileuszową Publiczności, uroczą

Henny Porten w roli
głównej

N A D
PROGRAM:

Zepsute okiennice (komiczny)

Anons: Słynna piękność
wiedeńska **Mia May** wkrótce ukaże się w największej sensacji chwili w prze-
pięknym romansie osnutym na tle wojny obecnej p. tyt.
„**OFIARA**”.

— Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora. Bufet cukierniczy przy teatrze —
Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe — — — Szczegóły w afiszach i programach.

ŚWIERZBE

Szybko-leczy mydlana

„**MASO P-ra HEBDY**”
w słoikach na 1-3-12 osób. Nie plami bielizny,
ma przyjemny zapach. Dla zwierząt po 1/2, i 1 K-o

„**EKWOL HEBDY**”

0193—
i
paroch
Żądać wszędzie. Reprezentacja Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie Elektoralna 35, w Częstochowie K. Rompański

Ważne dla szkół!

Uczcie poglądowi!

Odpowiednie pomoce naukowe we wszystkich dziedzinach,

poleca tanio,

„**UNIWEKSUM**”
Warszawa
Leszno 78 m. S.

Szkołom prowincjonalnym na żądanie wysyłamy szczegółowe prospekty.

Zarząd T-wa Opieki Szkolnej

zawiadamia, że zapisy do gimnazjum przyjmuje codziennie kan-
celarja w lokalu bursy (ul. Staszycyca № 3) w godzinach od
10—12 i od 4—6 po południu

Egzaminy rozpoczną się w czwartek dnia 5-go września.
W dniu tym wszyscy kandydaci winni się zgłosić do lokalu
bursy o godzinie 3-iej po południu.

Lekeje rozpoczną się 12-go września.

**DOKTOR
Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 871—

**DOKTOR
Stefan Purski**

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2

choroby skórne i weneryczne

Częstochowa ul. Piękną 5.
1-sze piętro. 754—

Okazyjnie sprzedam rogi los-
ładnie - oprawione
pałto jesienne nowe od g. 1-3 pp. Hubertow-
ska 4 Tucholski. 0283-

Kupię
dwie maszyny do robie-
nia północznych cienką i
grubą Ciemną 33. 1033-

Iwysy najlepsze
z gwarancją za dobroć
i wysoką wartość odży-
wczą poleca Fabryka Cu-
ków Mieczysława Wa-
bera ul. P. Marji 29.

Potrzebne
uczenie i podręczne pra-
cownia sukien K. Skrzy-
neckiej ul. P. Marji Nr.
40 I p. 1016-

Wychowanka
klasztoru poszukuje za-
jęcia w sklepie, do dzieci
lub jakiegokolwiek. Wiad.
ul. P. Marji 41 u stróża
1027-

Obiady
prywatne od godziny 1 do
3, za 100 marek miesię-
cznie. ulica Piękną 6,
mieszkania 8. 1030-

Osoba
w średnim wieku znają-
ca się doskonale na gospo-
darstwie domowym po-
szukuje zajęcia gospody-
ni lub kucharki. Wiad.
ul. P. Marji 41 u stróża
1028-

Przyjmę
2 uczniów z domu oby-
watelskiego na pensję.
Ewentualna pomoc w nau-
ce na miejscu. Zgłosze-
nia pod M. D. w Goń-
cu 1037-

Kupię
duty dom dochodowy z
ogrodem lub bez. Oferty
w Adm. Gońca sub. P. W
ou A. B. 1040-

Zgubiono
kwit lombardu kasy Po-
Oszczęd. Nr. 4052
841-

Zginął
kwit lomb. kasy Polny
Oszczęd. Nr. 42099-
1038-

2-pokoje
umeblowane z kuchnią
oświetleniem elektrycz-
nym i ogrodem ewentual-
nie bez ogrodu w mie-
ście lub za miastem wy-
najme zaraz. Zgłoszenia
pod B. B. w Adm. Goń-
ca Częst. 1038-

Przyjmę
administrację kamienic
Zgłoszenia pod M. D.
Adm. Gońca Częst. 1038-

Wypredań
maszyn do szycia po ce-
nach przystępnych ulica
Piękną nr. 6 Brojce 1038-

Maturzystka
poszukuje korepetycji
kandydy. Oferty w Goń-
cu 1037-

Dwa weksle
po rb. 200 każdy z w-
stawienia Franciszka K.
chwala w roku 1917
słeczenie Franciszka Jan-
sa ssginęty. Zastrzeżenie
przed nabyciem. Fran-
czak Janus 1040-

Pokoju
umeblowanego z elek-
trycznym i centralnym
sta poszukuje od 1 Pa-
dzierznika. Oferty w Go-
ou A. B. 1040-